

**ПРОГРАМ ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ГРАДА ПОЖАРЕВЦА ЗА ПЕРИОД ОД
2024. ДО 2026. ГОДИНЕ**

Пожаревац, март 2024. године

САДРЖАЈ

I	УВОД.....	4
II	ПРАВНИ ОСНОВ.....	5
III	МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ.....	7
IV	АНАЛИЗА СТРУКТУРЕ ПРИВРЕДЕ.....	9
1.	ПРОФИЛ ГРАДА	9
2.	ПРИВРЕДА ГРАДА ПОЖАРЕВЦА.....	11
2.1.	МАКРОЕКОНОМСКИ ОКВИР – СТАЊЕ ПРИВРЕДЕ У ПЕРИОДУ 2020 - 2024....	11
2.2.	ПОСЛОВНО ОКРУЖЕЊЕ И ПРИВРЕДА ГРАДА ПОЖАРЕВЦА.....	12
2.2.1.	Запосленост и незапосленост	15
2.2.1.1.	Запосленост.....	15
2.2.1.2.	Незапосленост.....	17
V	ОПИС ПРОГРАМА.....	20
	ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА	21
	ЦИЉНЕ ГРУПЕ	21
	РАЗВРСТАВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА.....	22
	ОГРАНИЧЕЊА - ПОВЕЗАНИ ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКТИ	23
	ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ПРОГРАМА.....	24
	ИНСТРУМЕНТИ ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА	24
	ОПШТЕ ОДРЕДБЕ.....	24
	ПРОГРАМСКЕ МЕРЕ	26
	ПРОГРАМСКА МЕРА 1.- ПОДСТИЦАЊЕ ЗАПОШЉАВАЊА	26
	ПРОГРАМСКА МЕРА 2.-ПОДСТИЦАЊЕ КОНКУРЕНТНОСТИ	26
	2.1. Подршка учешћу на сајмовима.....	26
	2.2. Добијање међународних сертификата са циљем омогућавања изласка домаћих компанија на инострана тржишта као и побољшања квалитета управљања делатношћу.....	27
	2.3. Обезбеђивање средстава за реконструкцију, доградњу постојећих или изградњу нових производних објеката.....	27

2.4. Суфинансирање набавке основних средстава	28
УСЛОВИ И НАЧИН ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА ПО СВИМ МЕРАМА ПРОГРАМА	29
МЕХАНИЗМИ ДОДЕЛЕ И ПРАЋЕЊА ТРОШЕЊА ДОДЕЉЕНИХ СРЕДСТВА И ИЗВЕШТАВАЊЕ.....	32
ЗАКЉУЧАК	34

На основу чл. 20. став 1. тачка 7) и чл. 32. став 1. тачка 4) а у вези са чланом 66. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 –др. закон, 101/16 – др. закон, 47/18 и 11/21-др. закон), чл. 11. став 2. и 3. и члана 17. Закона о улагањима („Службени гласник РС”, бр. 89/15 и 95/18), чл. 3. став 1, чл. 4. и 8. став 1. и 2. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19), Уредбе о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (de minimis помоћи) („Службени гласник РС“, бр. 23/21), члана 39. став 1. тачка б) Статута Града Пожаревца („Службени гласник Града Пожаревца“, бр. 10/18,12/18-исправка и 10/19) и Плана развоја Града Пожаревца за период од 2023. до 2030. године („Службени гласник Града Пожаревца“, бр. 7/23)

Скупштина Града Пожаревца, на седници од _____ 2024. године, доноси

ПРОГРАМ ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ГРАДА ПОЖАРЕВЦА ЗА ПЕРИОД ОД 2024. ДО 2026. ГОДИНЕ

I УВОД

Програм локалног економског развоја Града Пожаревца (у даљем тексту: “Програм“) доноси се за период од три године, од 2024. до 2026. године.

Програм је документ којим се обезбеђује подршка развоју привреде на територији Града Пожаревца у складу са позитивним правним прописима Републике Србије и Града Пожаревца.

Локални економски развој дефинисан је као процес који кроз синергији јавног и приватног сектора уочава проблеме како на локалном тако и у ширем окружењу, те сходно томе спроводи политику и програме који утичу на решавање препознатих проблема. Циљ свих активности локалног економског развоја је привредно конкурентнија и јача локална заједница и стварање бољих услова за економски развој, отварање нових радних места, стварање пожељне средине за инвестирање, пословање и живот.

Основни циљ овог Програма је пружање подршке локалној привреди у циљу унапређења инвестиционог амбијента кроз спровођења активности везаних за инвестиционе пројекте, проширење капацитета, подршку учествовања на сајмовима, добијање међународних сертификата са циљем омогућавања изласка домаћих компанија на инострана тржишта као и побољшање квалитета управљања делатношћу, обезбеђивање средстава за реконструкцију, доградњу или изградњу нових производних капацитета, као и суфинансирање набавке основних средстава.

Програм се доноси са визијом Града Пожаревца као сигурног пословног окружења, са смањеном незапослености, односно повећања броја новозапошљавања радника првенствено са територије града. Програм смањења броја незапослених лица је детаљно обухваћен Локалним акционим планом запошљавања на територији Града Пожаревца који локална самоуправа доноси на годишњем нивоу.

Такође, жеља и тежња је да се овим Програмом подстакне развој малих и микро локалних предузећа и предузетника.

Додела средстава по овом Програму представа de minimis државну помоћ.

II ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за доношење Програма садржан је у одредбама следећих позитивних правних прописа:

- У члану 20. став 1. тачка 7. и члану 32. став 1. тачка 4. а у вези члана 66. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 –др. закон, 101/16 – др. закон, 47/18 и 11/21-др. закон). Тако је одредбом члана 20. став 1. тачка 7. Закона о локалној самоуправи прописано да општина, преко својих органа, у складу са Уставом и законом, доноси и реализује програме за подстицање локалног економског развоја, предузима активности за одржавање постојећих и привлачење нових инвестиција и унапређује опште услове пословања. Чланом 32. тачка 4. истог закона прописано је да скупштина општине, у складу са законом доноси програм развоја општине и појединих делатности, док је у члану 66. став 3. овог закона прописано да се одредбе овог закона које се односе на скупштину општине примењују и на градску скупштину.
- У члану 11. став 2. и 3. и члана 17. Закона о улагањима („Службени гласник РС”, бр. 89/15 и 95/18), којим је прописано да је улагање од посебног значаја и улагање које се реализује на територији једне или више јединица локалне самоуправе и подстиче реализацију заједничких развојних приоритета једне или више јединица локалне самоуправе у функцији повећања нивоа њихове конкурентности, као и улагање на основу усвојених билатералних споразума, као и да Влада, надлежни орган аутономне покрајине или локалне самоуправе доноси различите шеме државне помоћи према којима се ближе одређују критеријуми за доделу подстицаја. Такође, одредбама члана 17. став 1. овог закона прописано је да надлежни орган јединице локалне самоуправе инструментима локалне развојне политике подстиче улагања, брине о постојећим улагањима и њиховом проширењу, броју и укупној вредности улагања и квалитету улагача, примењује стандарде повољног пословног окружења и доноси одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у повлачењу улагања, а ставом 2. да мере за подстицање конкурентности из става 1. овог члана садрже нарочито следеће елементе: одређивање органа као јединице за подршку улагањима из члана 15. овог закона; јачање аналитичке основе за прецизније и на подацима засновано креирање развојних политика, инструмената и мера у области локалног економског развоја; успостављање транспарентних механизма сталне комуникације и сарадње са привредом; поједностављивање локалних процедура за реализацију улагања; уравнотежење локалног тржишта рада, развој комуналне и локалне економске инфраструктуре; коришћење информационе и комуникационе технологије ради остваривања ефикасније комуникације и прописивање локалних олакшица и подстицај на основу локалних стратешких докумената, као и да стандарде повољног пословног окружења одређује министар надлежан за послове привреде.
- У члану 3. став 1. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19), којим је прописано да је државна помоћ сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику, којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, којом се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније. Чланом 4. истог закона прописано је да је давалац државне помоћи надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, или свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима и додељује државну помоћ у било ком облику. У члану 4. став 1. наводи се да је давалац државне помоћи надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, или свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима

и додељује државну помоћ у било ком облику. У члану 8. став 1. и 2., прописано је да помоћ мале вредности (de minimis помоћ) представља помоћ која нема утицај на нарушавање конкуренције на тржишту и да се de minimis помоћ не пријављује Комисији за контролу државне помоћи, већ одлуку о оправданости доделе доноси давалац de minimis помоћи, који обавештава Комисију о додељеној de minimis помоћи.

- У Уредби о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (de minimis помоћи) („Службени гласник РС“, бр. 23/21), којом су ближе утврђена правила и услови за доделу помоћи мале вредности (de minimis помоћи) одређена горња граница помоћи, кумулација, као и обавезе давалаца и корисника исте. Одредбе ове уредбе се примењују на помоћ која се додељује учесницима на тржишту у свим секторима. Корисник de minimis помоћи је учесник на тржишту, односно свако правно и физичко лице које обавља економску делатност, тј. делатност производње или промета робе или пружања услуга на тржишту, а коме се додељује de minimis помоћ. Изузетно од става 1. овог члана, одредбе ове уредбе не примењују се на помоћ која се додељује: 1) за подстицање извоза, односно за делатности које директно утичу на обим извоза, успостављање и функционисање дистрибутивне мреже или за покриће других текућих расхода (оперативних трошкова) учесника на тржишту повезаних са извозним активностима и 2) за давање предности домаћим производима у односу на увозне производе. Помоћ за покриће трошкова учествовања на сајмовима, односно за надокнаду трошкова израде студија или пружања саветодавних услуга потребних за увођење новог или постојећег производа на новом тржишту у другој држави не представља помоћ за подстицање извоза из става 3. тачке 1) овог члана. Изрази употребљени у овој уредби имају значење одређено законом и подзаконским актима којима се уређује контрола државне помоћи.
- У члану 39. став 1. тачка б) Статута Града Пожаревца („Службени гласник Града Пожаревца“, бр. 10/18, 12/18-исправка и 10/19) којим је одређено да Скупштина, у складу са законом доноси планске документе јавних политика, средњорочне планове и друге планске документе.
- У Плану развоја Града Пожаревца за период од 2023. до 2030. године („Службени гласник Града Пожаревца“, бр. 7/23) који представља најзначајних дугорочни документ развојног планирања Града Пожаревца у периоду од 7 година, којим су у оквиру Развојног правца 4 - Економски развој, предвиђене мере: 4.1 Успостављени одговарајући услови за континуирани развој привреде, 4.1.6 Привлачење инвеститора у сектору прехрамбене индустрије, 4.2 Унапређен амбијент за легално пословање и подршку развоју предузетништва и мера 4.2.1 Развој и унапређење локалног оквира за подршку предузетницима и почетницима у пословању. На основу истих, а како би се ишло у корак са потребама привреде, предвиђене су активности: израда Програма локалног економског развоја, спровођење Програма, праћење и евалуација примене Програма Локалног економског развоја, ажурирање Програма након три године, како би се покрио читав период трајања Плана развоја, реализација мера подршке привреди кроз ЛАП за запошљавање и друге донаторске програме и пројекте. Такође, предвиђено је да се се грана прехрамбене индустрије посебно додатно стимулише, кроз израду планских решења и локалне подстицаје за развој привреде и обезбеђење подршке инвеститорима кроз Програм локалног економског развоја.

Правни оквир овог Програма односно његове реализације чине и други прописи који се тичу уговорних и других обавеза односно прописи релевантни за реализацију овог програма, попут Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 36/11, 99/11, 83/14 -други закон, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19 и 109/21), Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78, 39/85, 45/89 – одлука, УСЈ и 57/89, „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93, „Сл. лист СЦГ“, бр. 1/2003 – Уставна повеља и „Сл.гласник РС“, бр. 18/2020); Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21).

III МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ

Анализа неходних података за израду овог Програма обухватила је две фазе.

Прва фаза подразумева анализу релевантних програма. Ова фаза је вршена кроз прикупљених података из интерне евиденције и из база података државних институција (Агенција за привредне регистре, Национална служба за запошљавање, Републички завод за статистику и др.), као и анализу релевантних стратешких и других докумената у претходном периоду.

Друга фаза обухвата анализу података анкетањем пословне заједнице са територије Града Пожаревца.

Приликом анализе података коришћене су стандардне статистичко-математичке методе.

Најпре је урађена ex-post анализа ефеката Програма локалног економског развоја Града Пожаревца за период 2021-2023. годину. Ова анализа је показала да је реализација Програма свакако доприноси стварању повољног пословног окружења и услова за инвестирање и отварање нових радних места али да је потребно исти више медијски пропатити. Такође, закључено је да је пословна заједница показала већу заинтересованост за доделу субвенција кроз програмску меру Подстицање конкурентности, која представља de minimis државну помоћ и нема обавезу запошљавања нових радника, него кроз меру Привлачење инвеститора, која представља регионалну државну помоћ и повезана је са обавезом новог запошљавања радника. У периоду реализације Програма од 2021-2023. године, кроз меру доделе регионалне државне помоћи, додељена је само једна државна помоћ за инструмент Обезбеђивањем подстицајних средстава за набавку постројења, машина и опреме, неопходне за проширење капацитета или започињање производње, док за осталим инструментима у оквиру мере Привлачење инвеститора (Отуђење грађевинског земљишта у својини Града по цени мањој од тржишне цене или без накнаде и Давање у закуп непокретности у јавној својини Града, испод цене или без накнаде, ван јавног надметања, односно прикупљања писмених понуда, а у циљу реализације инвестиционог пројекта) није постојала заинтересованост пословне заједнице. Сходно томе констатовано је да доделу регионалне државне помоћи не треба предвидети новим трогодишњим Програмом. Надаље, анализа је показала да су у оквиру мере Подстицање конкурентности, пословни субјекти посебно заинтересовани за инструмент доделе субвенција ради суфинансирање набавке опреме или машина, те да су у оквиру исте исказали и потребу за новим радницима. У оквиру ове мере заинтересовани су и за инструмент доделу субвенција за проширење или изградњу нових производних капацитета, као и ради добијања међународних сертификата са циљем омогућавања изласка домаћих компанија на инострана тржишта као и побољшање квалитета управљања делатношћу. У периоду реализације овог Програма од 2021. до 2023. године, а у оквиру мере подстицање конкурентности, није показана заинтересованост за доделу субвенција за производне иновације које имају могућност директне примене и дефинисане користи у ланцу вредности производа, подршку развоја кооператива, кластера и других облика удруживања са циљем заједничког наступа на трећим тржиштима или код доминантног купца, учествовање на сајмовима, као и ради олакшавања приступа финансијском тржишту кроз субвенционисање камата на додељене кредите. С тога је закључено да новим трогодишњим Програмом не треба предвидети наведене инструменте.

У другој фази је обављена ex-ante анализа ефеката путем анкете коју су попунили привредни субјекти са територије Града Пожаревца. Анкета је упућена на мејл адресе двадесет привредних субјеката, а своје одговоре дало је десет. Анектом су поред назива привредног субјекта (предузетника), адреса, броја запослених на дан 31.12.2023. године, примарне сектор/делатност и године пословања, постављена следећа питања:

- да ли је ваша фирма у последње три године, повећала или смањила обим пословања или је пословање остало на непромењеном нивоу?
- да ли имате потребу за новим запошљавањем радника?

- коју би сте од понуђених мера и инструмената у оквиру Програма локалног економског развоја Града Пожаревца користили у 2024. години?
- мера 2: привлачење инвеститора, инструмент (додела подстицајних средства по овој мери је повезана са обавезом новозапошљавања радника са територије града и исплатом увећање зараде 20% од просека у Републици Србији):
 - 2.1. отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта у својини града по цени мањој од тржишне цене или без накнаде.
 - 2.2. давање у закуп непокретности у јавној својини града, испод цене или без накнаде, ван јавног надметања, односно прикупљања писмених понуда, а у циљу реализације инвестиционог пројекта.
 - 2.3. обезбеђивање подстицајних средстава за набавку постројења, машина и опреме, неопходне за обављање делатности, проширење капацитета или започињање производње.
- мера 3. подстицање конкурентности, која се реализује путем следећих активности (додела подстицајних средстава није повезана са новим запошљавањем радника):
 - 3.1. производне иновације које имају могућност директне примене и дефинисане користи у ланцу вредности производа.
 - 3.2 подршка развоја кооператива, кластера и других облика удруживања са циљем заједничког наступа на трећим тржиштима или код доминантног купца, као и учествовање на сајмовима.
 - 3.3 добијање међународних сертификата са циљем омогућавања изласка домаћих компанија на инострана тржишта као и побољшање квалитета управљања делатношћу.
 - 3.4. обезбеђивање средстава за реконструкцију, доградњу или изградњу нових производних капацитета. ,
 - 3.5 олакшавање приступа финансијском тржишту кроз субвенционисање камата на динарске кредите.
 - 3.6. суфинансирање набавке опреме или машина.
- да ли по вашем мишљењу треба увести још мера и који је ваш предлог?
- да ли сте упознати са мерама из претходног програма локалног економског развоја 2021 – 2023?
- да ли сматрате да спровођење Програма локалног економског развоја на територији Града Пожаревца има ефеката?

Сходно датим договорима закључено је да су у анкети учествовали микро предузећа тј. привредни субјект који има мање од 10 запослених, са пословањем у следећим секторима делатности: рачунарско програмирање, услуге система обезбеђења, угоститељство производња текстила, израда намештаја од дрвета, прозводња обуће, изградња путева и аутопутева, сервис беле технике и трговина алатима, пумпама и и сервис истих, постављање електричних инсталација. Највећи број анкетираних привредних субјекта, односно 66,7% послује више од 10 година, 22,2% послује од 5 до 10 године а 11,1% послује до 3 године. Скори сви анкетирани су у послење три године повећали обим свог пословања, њих 88,9%, док је 11,1% пословало у непромењеном обиму. Већина анкетираних је исказала потребу за новим запошљавањем радника. Такође већина се изјаснила да је упозната са мерама и условима доделе средстава и механизмима за праћење трошења средства по Програму локалног економског развоја Град Пожаревца који је спровођен у периоду од 2021. до 2023. године. Од понуђених мера и инструмената у оквиру нацрта Програма у 2024. години, анкетирани су се у највећем броју (33,3%) изјаснили за меру 3. инструмент 3.6 суфинансирање набавке опреме или машина, док се за меру 2. привлачење инвеститора, инструмент 2.3 обезбеђивање подстицајних средстава за набавку постројења, машина и опреме, неопходне за обављање делатности, проширење капацитета или започињање производње (уз обавезу запошљавања нових радника) изјаснило 22,2 %, а у истом проценту и за меру 3. инструмент 3.5. олакшавање приступа финансијском тржишту кроз субвенционисање камате на динарске кредите. Анкетирани су у истом проценту од 11,1% исказали заинтересованост како за меру 2, инструмент 2.3, тако и за меру 3, инструмент 3.4. обезбеђивање средстава за реконструкцију, доградњу или изградњу нових

производних капацитета. Што се тиче увођења нових мера и инструмената већина је исказала потребу за увођењу истих.

На основу спроведене анкете се закључује да постоји реална потреба привреде за доношење наредног трогодишњег Програма локалног економског развоја за Град Пожаревац и доделу подстицајних средстава као вид унапређење пословања постојеће привреде Града Пожаревца, унапређење инвестиционог амбијента, стимулисање продуктивности, стварање услова за привлачење инвеститора, пружање подршке за развој средњих, малих и микро предузећа, као и предузетника, подстицање иноватиног и предузетничког понашања, развој предузетништва и стварање услова за новозапошљавање на територији Града Пожаревца.

За нацрт Програма је одржана јавна расправа.

IV АНАЛИЗА СТРУКТУРЕ ПРИВРЕДЕ

1. ПРОФИЛ ГРАДА

Град Пожаревац се налази у североисточном делу Србије на осамдесетак километара југо-источно од Београда, између три реке: Дунава, Велике Мораве и Млаве.

Територија Града Пожаревца простире се на површини од 481 км², у 25 сеоских и 2 градска насеља (Пожаревац и Костолац). Град је како привредни и културни, тако и административни центар и седиште Браничевског округа, а територијално се додирује са Градом Смедеревом (дужина границе 30км), општинама Велико Градиште (17км), Мало Црниће (17 км), Жабари (4 км) и са општинама Ковин и Бела Црква на северу.

Географски положај, локација и природни фактори, допринели су да територија Града Пожаревца буде увек атрактивна за насељавање становништва.

Захваљујући географско-стратешком положају и конфигурацији терена, преко територије града развијала се саобраћајна мрежа, тако да су данас на подручју Града Пожаревца, осим ваздушног, заступљени сви видови саобраћаја.

Град Пожаревац је највећа саобраћајна раскрсница у североисточној Србији - између Војводине, Београда и северозападне Србије и североисточне Србије. Друмски саобраћај одвија се на магистралним, регионалним и локалним путевима. Најзначајније путне правце представљају државни путеви ИБ реда бр. 33 (веза са државним путем А1 – Пожаревац-Кучево-Мајданпек - Неготин) и ИБ реда бр. 34 (Пожаревац-Голубац-Кладово).

Град Пожаревац се налази на веома значајној прузи Београд-Бор-Зајечар, која повезује Тимочку крајину и целу источну Србију са мрежом железничких пруга Републике Србије. Од осталих железничких праваца значајна је и веза са пругом Велика Плана-Смедерево и Пожаревац-Костолац (захваљујући коме је косточачки басен повезан са осталим мрежама железничких пруга у земљи).

Посебан саобраћајни, привредни и економски значај за Град Пожаревац има река Дунав која дужином од 13 км, представља природну границу према Војводини, односно јужном Банату. Налазећи се у непосредној близини ушћа Велике Мораве у Дунав, као и ушћа Млаве у Дунав, Град Пожаревац спада у ред малог броја градова и општина са изузетно повољним условима за коришћење водених токова за још веће саобраћајно повезивање са другим деловима Србије.

Ваздушни саобраћај није развијен на територији града Пожаревца, а најближи аеродром је „Никола Тесла“ у Београду, на удаљености од 80 км.

Табела 1 - Удаљеност града Пожареваца од већих градова у окружењу:

Град	Популација	Удаљеност
Београд	2.000.000	82 км
Подгорица	250.000	500 км
Ниш	300.000	195 км
Нови Сад	300.000	165 км
Сарајево	600.000	380 км

Табела 2 - Удаљеност Града од најближих граничних прелаза:

1.	Калуђерово (Србија - Румунија)	56 км
2.	Караташ (Србија - Румунија)	155 км
3.	Хоргош (Србија - Мађарска)	278 км
4.	Мокрање (Србија - Бугарска)	167 км

1.1. ДЕМОГРАФСКА СЛИКА

Табела садржи податке о укупном становништву у Браничевском округу:

Табела 3 – Демографска слика Града Пожаревца

Град	Број становника				Пораст или пад становништва 2002-2022		
	1991	2002	2011	Процент пада/ пороства	Укупно	Просек /год	Годишњи просек /1000 становника

Извор: Републички завод за статистику

Увидом у податке који говоре о кретању броја становника на подручју Града Пожаревца, може се закључити да:

- У периоду између три пописа је дошло до смањења укупног броја становника за 7,5% на подручју града Пожаревца.

Кључне карактеристике демографске слике града Пожаревца:

- По попису из 2022. године у Граду Пожаревцу, на површини од 481 км² живи 69.252 становника, тако да је просечна густина насељености 144 становника /км²,
- Од укупног броја становника, 91,3% чини српско становништво. Поред српског становништва на подручју града Пожаревца живе и: Албанци, Бошњаци, Буњевци, Бугари, Власи, Југословени, Мађари, Македонци, Муслимани, Немци, Роми, Румуни, Руси, Русини, Словаци, Словенци, Украјинци, Хрвати и Црногорци,
- Према попису из 2022. године просечна старост становника Пожаревца је била 43,54 година,
- Од укупног броја пунолетно становништво броји 56.836, односно 82%

2. ПРИВРЕДА ГРАДА ПОЖАРЕВЦА

2.1. МАКРОЕКОНОМСКИ ОКВИР – СТАЊЕ ПРИВРЕДЕ У ПЕРИОДУ 2020 – 2024 ГОДИНЕ

Период од 2020 – 2024 године обележен је великим тешкоћама и поремећајима у привреди на глобалном нивоу, који су се осетили и у Србији.

Макроекономска кретања у протеклом периоду под снажним су утицајем изласка из кризе изазване пандемијом вируса Ковид 19 и уласка у нову кризу услед конфликта у Украјини. У протеклих две године, економија је погођена високим ценама хране и енергената, слабијим растом најзначајнијих трговинских партнера и поштравањем услова финансирања¹. Дошло је и до поремећаја у међународним ланцима снабдевања и поскупљења транспорта, повећане инфлације, сировина и репроматеријала. У таквим околностима привреда је показала довољну отпорност, имајући у виду проблеме и неизвесности са којима је суочена. Влада Републике Србије увела је мере за ублажавање последица пандемије и кризе, које су дале резултате тако да је очувана стабилност

¹ За потребе израде Програма локалног економског развоја Града Пожаревца за период од 2024 – 2026 године, у овом делу поглавља само су побројане последице пандемије вируса Ковид – 19 и оружаног сукоба у Украјини, као и пројекције Владе Републике Србије. Детаљнија анализа макроекономског оквира Републике Србије овира дата је у документу Владе Републике Србије, „Ревидирана фискална стратегија за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину“, стр. 9

привреде и запосленост. Према проценама из Ревидиране фискалне стратегије за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину, коју је усвојила Влада Републике Србије у 2024. години предвиђа се стабилна процена раста од 3,5%, а на крају посматраног периода и преко 4%. У овом документу наводи се и да „неизвесност остаје далеко већа од уобичајене због природе и обима шокова на глобалном нивоу. Ризици макроекономског оквира у највећој мери потичу од неизвесности у погледу развоја ситуације у Украјини и утицаја нових међународних економских и политичких односа, као и од стабилности глобалног финансијског система“².

У протеклом периоду, иако су се осетиле последице кризе, привреда Града Пожареваца остала је стабилна и није било значајних поремећаја, али сви ризици и повећана неизвесност могу се одразити и на пословање и услове живота у Пожаревцу.

2.2. ПОСЛОВНО ОКРУЖЕЊЕ И ПРИВРЕДА ГРАДА ПОЖАРЕВЦА

Град Пожаревац поседује веома значајне ресурсе за развој привреде. Најзначајнији природни ресурси су резерве угља (пре свега лигнита), нафте и гаса, као и налазишта глине и кварцног песка, шљунка и песка дуж токова реке Велике Мораве и Дунава, као и велике површине квалитетног обрадивог земљишта. Из наведених разлога, уз већ поменуто повољан географски и саобраћајни положај, Пожаревац има привредну структуру у којој као привредне гране доминирају енергетика, рударство, пољопривреда, трговина, саобраћај и прехрамбена индустрија.

Потенцијале привредног развоја на подручју Града Пожареваца представљају и квалитетан високостручни кадар, обучена радна снага, крупна регионална инфраструктура (саобраћајнице, железница, енергетски капацитети и инфраструктура, телекомуникације), урбана насеља, социјални сервис и јавне службе.

На територији Пожареваца послују велики привредни субјекти као што су огранак ЕПС-а - „ТЕ-КО“ Костолац са издвојеним предузећима ПД „ПРИМ“, ПД „Георад“, ПД „Костолац услуге“, ПД „Аутотранспорт“ (сектори енергетике и рударства, са предузећима која су у свом пословању оријентисана на сарадњу са огранком - ТЕ-КО Костолац), затим Концерн „Бамби“ а.д. Пожаревац, УНИОН МЗ, из прехрамбеног сектора, „MobiLitas“ (саобраћајно транспортно предузеће). У другој половини 2022. године отворен је и производни погон компаније „PKC Wiring system“ доо, која је део интернационалне Motherson групе. На другој страни је велики број малих и средњих предузећа, чији број расте од краја осамдесетих година прошлог века.

Према подацима Агенције за привредне регистре (АПР), у 2023. години у Пожаревцу је било активно 681 привредно друштво и 2.621 предузетник, односно укупно 3.302 привредних субјеката.

Привреда Пожареваца спада у ред најразвијенијих у Србији. Број активних привредних друштава показује благи тренд раста од 2020. године, и креће се између 641 и 681. У истом периоду, и број предузетника показује тренд раста, од 2.068 у 2020. до 2.621 у 2023. години. У табели број 4 приказан је тренд кретања броја активних привредних субјеката од 2020. до 2023. године.

² Исто, стр.9

Табела 4 – Тренд кретања броја активних привредних субјеката

Назив индикатора	Јединица мере	2020	2021	2022	2023
01. Број привредних друштава	Број	641	663	682	681
02. Број предузетника	Број	2.068	2.143	2.237	2.621

Извор: АПП [APR Мапе Подстичаја и Развоја](#)

Следеће две табеле показују однос новооснованих и угашених привредних друштава и предузетника:

Табела 5 – Тренд кретања броја новооснованих и угашених привредних друштава

Број привредних друштава	Јединица мере	2020	2021	2022	2023
Новооснованих	Број	30	50	34	24
Брисаних/угашених	Број	32	26	42	22

Извор: АПП [APR Мапе Подстичаја и Развоја](#)

Табела 6 – Тренд кретања броја новооснованих и угашених предузетника

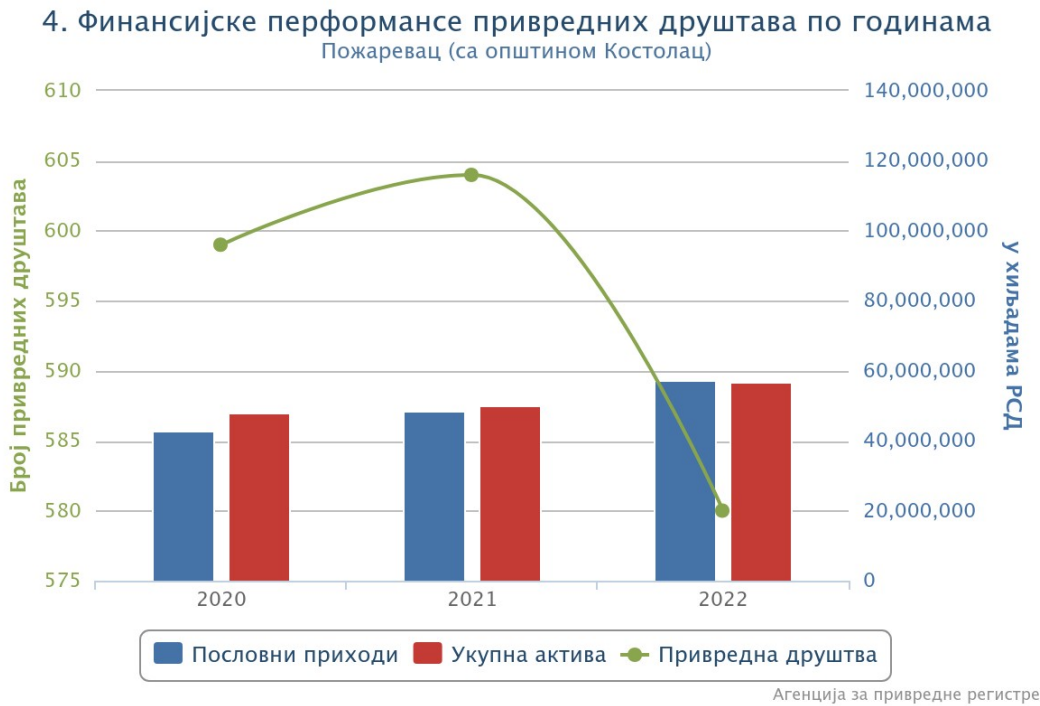
Број предузетника	Јединица мере	2020	2021	2022	2023
Новооснованих	Број	199	199	231	142
Брисаних/угашених	Број	144	131	135	86

Извор: АПП [APR Мапе Подстичаја и Развоја](#)

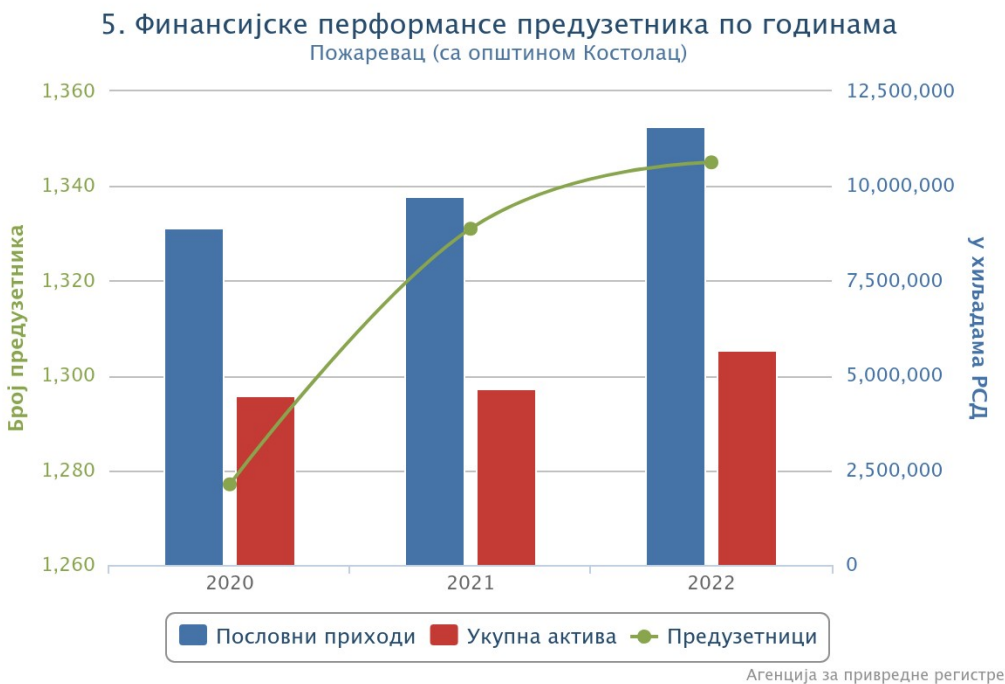
На основу наведених података може се закључити да је тренд кретања новооснованих и угашених/брисаних привредних друштава и предузетника позитиван, јер се већи број привредних субјеката отвора него што се затвара.

Анализа финансијских перформанси привредних субјеката показује да су привредна друштва у Пожаревцу остварила су 2022. године укупне пословне приходе у износу од 57.345.395.000,00 рсд (око 490 милиона еура), док су предузетници остварили пословни приход у износу од 11.588.295.000,00 рсд (скоро 100 милиона ЕУР).

Графикон 1 - Финансијске перформансе привредних друштава, Пожаревац (са општином Костолац), 2020-2022.

Графикон 2 - Финансијске перформансе предузетника, Пожаревац (са општином Костолац), 2020-2022.

Извор: АПР [APR Mape Podsticaja i Razvoja](#)

Следећа табела показује тренд кретања увоза и извоза на територији града Пожаревца, укупан број увозника/извозника, и покривеност увоза извозом.

Табела 7 – подаци о увозу/извозу на територији града Пожаревца

Назив индикатора	Јединица мере	2020	2021	2022
Укупан број извозника	Број	58	67	67
Укупан извоз	У хиљадама номинално РСД,	4.796.956	5.274.857	6.046.596
Укупан број увозника	Број	111	119	118
Укупан увоз	У хиљадама номинално РСД,	2.947.340	3.861.339	4.401.798
Суфицит/дефицит	У хиљадама номинално РСД,	1.849.616	1.413.518	1.644.798

Извор: <https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

Наведени подаци показују стабилан тренд раста увоза и извоза у претходном периоду. Укупан извоз на територији града Пожаревца у 2022. години износио је око 6 милијарди рсд (више од 51 милион еур), док је исте године увоз износио око 4,4 милијарде рсд (око 37,6 милиона еур). У читавом периоду карактеристичан је велики суфицит, од око 1,6 милијарди рсд (око 14 милиона еур).

На основу наведених података може се закључити да је пословна клима повољна, и да је привреда града Пожаревца наставила да се развија, упркос неповољним условима који су обележили период од избијања кризе изазване пандемијом вируса Ковид - 19 и уласка у нову кризу услед конфликта у Украјини.

Град Пожаревац је од 2019. године носилац регионалног BFC SEE сертификата о повољном пословном окружењу, чиме је потврђена примена међународно признатих стандарда рада, ефикасне и транспарентне локалне администрације.

2.2.1. Запосленост и незапосленост

За потребе ове анализе коришћени су подаци о запослености и незапослености према општини пребивалишта, које даје Републички завод за статистику, подаци засновани на структури запослености по секторима (табеле бр. 8, 9 и 10) као и подаци којима располаже Национална служба за запошљавање.

2.2.1.1. Запосленост

Табела бр. 8 показује благи тренд раста броја запослених од 2021. до 2023, и истовремено кретање броја незапослених од 2021. до 2023. Нето зараде такође су у порасту.

Табела бр. 8 – Преглед кретања броја запослених, незапослених и нето зарада 2021 - 2023

Кључни подказатељи	2021	2022	2023
01. Број запослених	23.726	23.964	24.443
02. Број незапослених	3.423	2.774	2.944
03. Просечна нето зарада (у РСД)	62.276	66.190	84.315*

*Податак се односи на новембар 2023. годину, извор РЗС

Извор: <https://pretraga2.apr.gov.rs/APRMapePodsticaja/#>

Табела бр. 9 – Преглед кретања броја запослених 2021 – 2023 на територији града Пожареваца.

Година	Укупан број запослених на територији Града Пожареваца
2021.	21465
2022.	21488
2023.	22492

Извор: Републички завод за статистику РС

Табела бр. 10 – Структура запослених по секторима

Регион / Град	Браничевска област	Град Пожаревац
Година	2023.	2023.
Укупно	37.739	22.492
Пољопривреда, шумарство и рибарство	918	286
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	1.376	1.278
Саобраћај и складиштење	1.929	1.332
Здравство и социјална заштита	3.655	2.100
Прерађивачка индустрија	5.885	3.874
Грађевинарство	2.081	1.064
Образовање	3.655	1.258
Трговина на мало и велико и поправка моторних возила	6.103	3.054
Државна управа и обавезно социјално осигурање	2.926	1.704
Административне и помоћне услужне делатности	1.784	1.602
Рударство	2.176	1.811
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	628	314
Услуге смештаја и исхране	1.784	685
Информисање и комуникације	482	342

Финансијске делатности и делатност осигурања	447	318
Пословање некретнинама	33	27
Стручне, научне и техничке делатности	1.202	601
Уметност, забава и рекреација	680	372
Остале услужне делатности	823	406

Извор: - Републички завод за статистику Србије

2.2.1.2. Незапосленост

У анализама кретања и карактеристика незапослених лица користе се два различита показатеља и то:

- Лица која траже запослење – то су сва евидентирана незапослена лица без обзира на њихову спремност за тражење посла.
- Активна незапослена лица – активна лица и одмах спремна за рад.

У наредној табели дат је преглед кретања броја незапослених лица, новопријављених и претходно радно искуство на дан 31.12.2023. године

Табела бр. 11 – Преглед лица која траже запослење и активних незапослених лица у 2023. години

	ЛИЦА КОЈА ТРАЖЕ ЗАПОСЛЕЊЕ	АКТИВНА НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА
Укупно	2.944	2.605
Жене	1.991	1.764

Извор : НСЗ, филијала Пожаревац

За потребе даље анализе искључиво ће се анализирати „лица која траже запослење“ без осврта на њихову тренутну спремност или неспремност за рад, те је овај број приказан у наредној табели.

Табела бр. 12 – Преглед кретања броја незапослених 2020 – 2023 година

ГОДИНА	Незапослена лица
2020.	3.485
2021.	3.870
2022.	3.203
2023.	2.944

Извор : НСЗ, филијала Пожаревац

Уочава се смањење броја незапослених у последње четири године. Једино одступање од овог тренда догодило се у 2021. години, када је број незапослених повећан за 385 у односу на 2020. годину. Овај пораст незапослености се може објаснити чињеницама да највећи број послодаваца није био у могућности да повећава обим пословања у 2020. и 2021. години услед пандемије изазване вирусом Ковид -19, што је условило мању потражњу за радном снагом, као и повратком одређеног броја лица са привременог рада у иностранству.

Гледано по степену стручне спреме тј. квалификационој структури лица, I и II степен стручне спреме спада у категорију теже запошљивих, односно у категорију лица без квалификација/са ниском квалификацијом и највећи број незапослених је управо у овој категорији и у 2023. години

укупно износи 1.554, или 52,47%. У претходне три године укупан број лица без квалификација/ниско квалификованих прати благи пад.

Ако посматрамо по квалификационој структури лица од III до VIII степена стручне спреме, највећи број незапослених лица је са IV степеном.

Табела бр. 13 – Незапосленост по квалификационој структури 2020 - 2023

Година	Укупно	Жене	I	II	III	IV	V	VI	VII-1	VII-2	VIII
2020.	3.485	2.178	1.339	50	613	948	10	217	305	3	0
2021.	3.870	2.505	1.835	55	603	917	5	195	258	2	0
2022.	3.203	2.142	1.640	41	443	710	7	158	200	3	1
2023.	2.944	1.991	1.545	35	402	636	3	122	199	2	0

Извор: НСЗ, филијала Пожаревац

Посматрајући по квалификационој структури лица од III до VIII степена стручне спреме, највећи број незапослених лица је са IV степеном.

Табела бр. 14 – Старосна и полна структура незапослених у 2023. години

Категорија	Укупно	Жене
15-19	175	115
20-24	277	191
25-29	269	187
30-34	267	193
35-39	320	230
40-44	305	209
45-49	340	249
50-54	339	228
55-59	309	196
60-65	343	193
Укупно	2.944	1.991

У структури незапослених лица старијих од 50 година, учешће је 33,67%. Када су у питању жене старије од 50 година у односу на укупан број незапослених жена, учешће је 20,96 %. Међутим, укупно учешће жена у односу на укупан број незапослених лица у 2023. години износи 66,50 %, што указује да су и остале старосне структуре жена, у истом положају као и жене старије од 50 година тј. у неповољнијем положају.

Према подацима из Националне службе за запошљавање за период 01.01.2023. – 30.11.2023. године укупно пријављених потреба незапослених је 553 из разних области. У табели бр. 15 дат је преглед потреба за запошљавањем које су послодавци упутили Националној служби за запошљавање.

Табела бр. 15 – Пријављене потребе за запошљавањем у 2023. години

Подручје рада / Група занимања	Незапослена лица на дан 30.11.2023.	Пријављене потребе	Запошљавање
Укупно	2.614	553	1.087
Пољопривреда, производња и прерада хране	199	24	
Шумарство и обрада дрвета	7	28	392
Геологија, рударство и металургија	38		210
Машинство и обрада метала	113	15	239
Електротехника	104	20	64
Хемија, неметали и графичарство	18	2	118
Текстилство и кожарство	43		7
Комуналне, тапетарске и фарбарске услуге	3	52	
Геодезија и грађевинарство	11	39	3
Саобраћај	44	76	1
Трговина, угоститељство и туризам	196	88	21
Економија, право и администрација	223	112	23
Васпитање и	35	8	5

образовање			
Друштвено – хуманистичко подручје	36	1	1
Природно – математичко подручје	50		
Култура, уметност и јавно информисање	22	10	
Здравство, фармација и социјална заштита	84	7	
Физичка култура и спорт	1		
Остало	1.387	71	1

Извор: Национална служба за запошљавање

Важно је напоменути да послодавци нису у обавези да пријављују своје потребе за радном снагом Националној служби за запошљавање, нити су у обавези да јој пријављују запошљавање лица. Из тог разлога, табела бр. 13 се не може користити као извор података о укупном броју новозапослених у 2023 години.

Табела нам даје увид у број незапослених по занимањима (која су представљена по областима), изражене потребе послодавца, као и назнаку која се занимања могу третирати као дефицитарна. На пример, у групи занимања Комуналне, тапетарске и фарбарске услуге према евиденцији регистрована су 3 незапослена лица, пријављене су потребе за 52 лица, а НСЗ – у није пријављено запошљавање у овој области. У области геодезија и грађевинарство према евиденцији регистровано је 11 незапослених лица, пријављене су потребе за 39 лица, а НСЗ – у је пријављено запошљавање 3 особе у овој области. Подаци које на даје горе наведена табела указују да у Пожаревцу постоји мањак радне снаге, нарочито када су у питању техничка занимања и занатлије, што може представљати ограничавајући фактор за даљи развој.

Најмање потреба за запошљавањем у односу на број незапослених постоји за групу занимања под знаком Остало, у којој се налазе и лица са I степеном стручне спреме, где су изражене потребе за 71 лицем, од укупно 1.387 на евиденцији.

V ОПИС ПРОГРАМА

У циљу привредног и друштвеног развоја Града Пожаревца и стварања пожељне средине за инвестирање, пословање и живот, а у складу са Законом о улагањима, овим Програмом, утврђују се:

- општи и специфични циљеви програма,

- циљне групе,
- финансијски оквир,
- програмске мере,
- инструменти реализације програмских мера,
- врста, висина и обим за доделу подстицаја,
- законски оквир, услови и начин доделе субвенције,
- механизми доделе и праћења трошења средстава.

VI ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Општи циљ програма је допринос локалном економском развоју града и стварању повољнијег пословног окружења.

Специфични циљеви програма су:

- Подстицај отварању нових и развоју постојећих привредних субјеката, отварању нових радних места и развоју нових производа на територији града Пожаревца, креирањем локалног финансијског и административног оквира за доделу субвенција.
- Позиционирање града Пожаревца као пожељне средине за започињање и развој пословања, односно као повољног пословног окружења на територији Републике Србије.
- Подстицај увођењу нових технологија, унапређење производних процеса у функцији стварања нових вредности и повећања конкурентности привредних субјеката са територије града Пожаревца.

Циљеви су формулисани на такав начин да буду јасни и проверљиви, односно да их је могуће квантификовати кроз мерљиве индикаторе, као што су: број нових запослених, број нових предузећа или предузетничких радњи, број нових производа, број нових услуга и сл. Наведеним се постиже пуна контрола трошења средстава уз увек доступан преглед ефеката програмског трошења средстава.

VII ЦИЉНЕ ГРУПЕ

Циљне групе и корисници програмских мера су:

- Предузетници
- Микро привредна друштва
- Мала привредна друштва
- Средња привредна друштва
- Велика привредна друштва
- Инвеститори

Циљне приоритетне групе су микро и мала привредна друштва, као и предузетници који улажу у нове производе и нове делатности, односно у проширење производних капацитета ради обављања постојеће делатности. Приоритетна циљна група је формулисана полазећи од анализе

постојећег стања, спроведене анкете приватног сектора и чињенице да је средњим и већим привредним друштвима, као и инвеститорима доступан велики спектар мера на националном нивоу као што су програми Министарства привреде, РАС-а и Фонда за развој РС. Ова привредна друштва и предузећа имају и развијене капацитете за аплицирање код донаторских (ЕУПРО и др) и националних фондова усмерених ка приватном сектору. У спроведеној анкети у оквиру ex-ante анализе ефеката Програма, учешће су узели мала и микро привредних друштава, као и предузетници, који су исказали интересовање за коришћење субвенција.

Домаћи и страни инвеститори су дефинисани у најширем смислу овог појма – дакле сви који инвестирају у Србију, уколико отварају привредно друштво (уколико региструју седиште или пословну јединицу) на територији града Пожаревца. Посебно жеља и тежња је да се кроз овај Програм подстакну инвестиције локалних привредних субјеката са територије града Пожаревца у нове производе и нове делатности. Циљ овог програма је да најпре подржи привредне субјекте који обављају делатност у сектору прехранбене индустрије (сходно предвиђеној мери 4.1.6 Привлачење инвеститора у сектору прехранбене индустрије у оквиру Плана развоја Града Пожаревца за период 2023-2030. година), а затим и у свим производним делатностима, производно занатским делатностима, старим занатима, прерађивачким делатностима, ИКТ сектору, као и привредним субјектима који у ранијим годинама нису користили средства субвенције Града Пожаревца из Програма локалног економског развоја, као и онима који кроз реализацију пројекта прикажу ново запошљавање радника. Сходно томе услови, начин доделе субвенције, механизми доделе и праћење трошења средстава који су предвиђени овим Програмом биће детаљније одређени Одлуком о условима и начину реализације Програма која ће се доносити на годишњем нивоу.

VII РАЗВРСТАВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА

Привредни субјект је свако привредно друштво и предузетник које, независно од правног облика и начина финансирања, у обављању делатности производње или промета робе или пружања услуга на тржишту користи државну помоћ у било ком облику, изузев привредног субјекта у поступку приватизације.

Микро предузеће јесте привредни субјект који има мање од 10 запослених и/или пословни годишњи приход мањи од 700.000 евра, и/или просечну вредност пословне имовине (израчунато као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) до 350.000 евра, а у складу са прописом који регулише ову област.

Мали привредни субјект јесте привредни субјект који има мање од 50 запослених и годишњи промет или укупан годишњи биланс стања који не прелази 10 милиона евра, у складу са прописом којим се уређује државна помоћ.

Средњи привредни субјект јесте привредни субјект који има од 50 до 250 запослених и годишњи промет који не прелази 50 милиона евра или укупни годишњи биланс стања који не прелази 43 милиона евра у складу са прописом којим се уређује државна помоћ.

Велики привредни субјект јесте привредни субјект који има преко 250 запослених и годишњи промет преко 50 милиона евра или укупан годишњи биланс стања преко 43 милиона евра у складу са прописом којим се уређује државна помоћ.

Предузетник је пословно способно физичко лице које обавља делатност у циљу остваривања прихода и које је као такво регистровано у складу са законом о регистрацији. Физичко лице уписано

у посебан регистар, које обавља делатност слободне професије, уређену посебним прописом, сматра се предузетником у смислу овог закона ако је тим прописом то одређено. Индивидуални пољопривредник није предузетник у смислу овог закона, осим ако посебним законом није другачије уређено.

Подаци о броју запослених и финансијским границама су подаци који се односе на последње одобрено рачуноводствено раздобље и израчунавају се на годишњој основи. Висина промета израчунава се без пореза на додату вредност (ПДВ) и осталих посредних пореза.

За прерачунавање девизних износа у динарску противвредност, примењује се званичан средњи курс динара, који утврђује Народна банка Србије, а који важи на датум биланса редовног годишњег финансијског извештаја.

Ако привредни субјект на дан закључивања пословних књига утврди да је на годишњој основи премашио број запослених или финансијске границе из члана 2а ове уредбе или да је пао испод тог броја, односно границе, он стиче или губи положај малог или средњег привредног субјекта само ако се то понови у току два узастопна рачуноводствена раздобља. Код новооснованих привредних субјеката чији редовни годишњи финансијски извештаји нису још одобрени, подаци се изводе путем процене у доброј вери, током пословне године.

IX ОГРАНИЧЕЊА- ПОВЕЗАНИ ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКТИ

Повезани привредни субјекти не могу бити корисници средстава која се додељују по овом програму. Повезани привредни субјекти су привредни субјекти између којих постоји неки од следећих односа:

- 1) Један привредни субјект има већину гласачких права акционара или чланова у другом привредном субјекту;
- 2) Један привредни субјект има право да именује или разреши већину чланова управе или надзорног одбора у другом привредном субјекту;
- 3) Један привредни субјект има доминантан утицај у другом привредном субјекту на основу уговора закљученог с тим другим привредним субјектом или одредбе у статуту тог другог привредног субјекта;
- 4) Један привредни субјект, који је акционар или члан у другом привредном субјекту, самостално контролише, на основу договора са осталим акционарима или члановима у том другом привредном субјекту, већину гласачких права акционара или чланова у том другом привредном субјекту.

Доминантан утицај у другом привредном субјекту не постоји ако институционални улагачи, укључујући регионалне развојне фондове нису непосредно или посредно укључени у управљање тим другим привредним субјектом, без обзира на њихова права која имају као власници капитала.

Повезани привредни субјекти су и они привредни субјекти између којих постоји, преко једног или више привредних субјеката, неки од претходно описаних односа као и привредни субјекти који имају једног или више институционалних улагача, укључујући и регионалне развојне фондове.

Повезани привредни субјекти су и они привредни субјекти између којих постоји, преко једног физичког лица или групе физичких лица која послују заједно, неки од претходно описаних односа у тачкама 1, 2, 3 и 4, ако привредни субјекти своју делатност или део своје делатности обављају на истом релевантном тржишту или на суседним тржиштима .

Приликом одређивања величине привредног субјекта и његове повезаности са другим привредним субјектима Град Пожаревац као давалац државне помоћи ће се водити прописаним условима у Уредби о правилима за доделу државне помоћи и Уредби о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (de minimis помоћи) („Службени гласник РС“, број 23/21).

X ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ПРОГРАМА

Град Пожаревац је у 2024. години за реализацију овог Програма определио средства у износу од 25.000.000,00 динара. Процењен износ средстава за наредне две године реализације Програма износи 40.000.000,00 динара, тако да укупан процењен износ за период три године његовог трајања укупно износи 65.000.000,00 динара. У складу са могућностима буџета Града Пожареваца, процењен износ средства по Програму биће распоређен на годишењем Одлуком о условима и начину реализацији Програма.

XI ИНСТРУМЕНТИ ДОДЕЛЕ СРЕДСТВА

Инструменти (облици) доделе средстава представљају начин на који Град Пожаревац предаје конкретна средства појединачним корисницима.

Додела средства по овим Програмом вршиће се путем доделе субвенција као инструмента доделе средстава (*de minimis* помоћи) из буџета Града Пожареваца. Субвенција се додељује у бруто износу пре одбитка пореза и других накнада о чему се корисник обавештава писаним путем.

Износ субвенције по кориснику и динамика исплате средстава одредиће се јавним позивом и мером која се тим позивом реализује и то у једнократном износу или у више рата, с тим да ако се исплаћује у више рата оправдани трошкови ће бити дисконтовани на њихову вредност у тренутку доделе при чему се за дисконтовање користи дисконтна стопа која важи у тренутку доделе. Иако се неке подмере у оквиру мере 2. налазе у Програму, није обавезно да ће бити издвојена средства из буџета за сваку од њих, односно да ће се све наћи у јавном позиву. Разлог за овакву праксу је остављање могућности од стране локалне самоуправе да се неке мере и подмере спроведу у зависности од препознатих потреба, поготову уколико је програм вишегодишњи.

XII ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Град Пожаревац у складу са овим Програмом има обавезу да редовно води евиденције о додељеним средствима и изабраним корисницима које ће у складу са правилима за доделу државне помоћи достављати Комисији за контролу државне помоћи а како је прописано чланом 50. Закона о контроли државне помоћи.

Члан 7. Закона о контроли државне помоћи дефинише кумулацију државне помоћи: „кумулација представља збир додељене државне помоћи која има јединствен циљ и намену независно од врсте, инструмента доделе и даваоца државне помоћи. У циљу утврђивања преосталог дозвољеног износа конкретне државне помоћи, давалац је дужан да, пре доделе државне помоћи од корисника прибави писану изјаву да ли му је и по ком основу претходно додељена државна помоћ за исте оправдане трошкове, и изврши кумулацију. Оправдани трошкови су трошкови за које је дозвољено доделити државну помоћ у зависности од врсте и намене државне помоћи. Влада ближе уређује правила кумулације“.

Водећи се тиме Град Пожаревац прописује да се средства добијена у складу са Програмом збрајају са другим средствима добијеним од осталих нивоа власти за исте оправдане трошкове и то

тако што се примењује најповољнија висина државне помоћи утврђена Уредбом о правилима за доделу државне помоћи, Уредбом о условима и критеријумима усклађености регионалне државне помоћи („Службени гласник РС“, број 23/21) и Уредбом о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (de minimis помоћи) („Службени гласник РС“, број 23/21), а која представља горњу границу до које је дозвољено доделити укупан износ државне помоћи, без обзира да ли се средства додељује по основу једне или у комбинацији више шема и/или индивидуалних државних помоћи, и да ли су средства додељена од стране Републике Србије, аутономне покрајине или јединица локалне самоуправе.

De minimis државна помоћ која се додељује у складу са овим Програмом кумулира се са другим добијеним средствима означеним као de minimis државна помоћ, додељеним у текућој фискалној години и у претходне две фискалне године, до горње границе од 23.000.000 динара. Ова врста државне помоћи се може кумулирати са другим врстама државне помоћи која се додељује за исте оправдане трошкове само до висине (интензитета) државне помоћи која представља горњу границу до које се може доделити укупан износ државне помоћи. Уколико ова врста државне помоћи није додељена за одређене оправдане трошкове или се њима не може приписати, може се кумулирати са другим категоријама државне помоћи у складу са припадајућим правилима о државној помоћи.

Обавеза Града Пожаревца је да на основу увида у документацију достављену од привредног субјекта утврди како и на који начин додела средстава утиче на реализацију пројекта било да се ради о инвестиционом пројекту или пројекту који за циљ има побољшање конкурентности привредног субјекта.

Приликом процене да ли је привредни субјект у тешкоћама узмеће се у обзир дефиниција из Уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за санацију и реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама („Службени гласник РС“, број 62/21).

Привредни субјекти, који нису испунили претходну уговорну обавезу према општини или који нису уредно измирили порезе и остале обавезе према општинском и републичком буџету, не остварују право на доделу средстава у складу са Програмом. Овим програмом се не пружа подршка привредним субјектима који обављају делатност у сектору транспорта, привредним субјектима који су у поступку поврата државне помоћи у складу са Законом о контроли државне помоћи, као ни привредним субјектима у којима Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе има учешће у власништву. Подршка се не пружа ни привредним субјектима којима је у року од две године пре подношења пријаве за доделу средстава изречена правоснажна мера забране обављања делатности, а уколико послује краће од две године, да није изречена правоснажна мера забране обављања пословне делатности. Поред тога подршка се не пружа ни привредним субјектима чији су власници и одговорна лица правоснажно осуђивана и против којих се води поступак за кривична дела против привреде.

Привредни субјекти који поднесу захтев за суфинансирање пројекта у оквиру мера наведених у овом програму стичу право на доделу средстава уколико испуне све захтеве наведене у оквиру мере за коју се пријављују.

ХИИ ПРОГРАМСКЕ МЕРЕ

Овим Програмом у складу са Законом о улагању предвиђене су две програмске мере то:

1. Подстицање запошљавања.
2. Подстицање конкурентности.

ПРОГРАМСКА МЕРА 1. - ПОДСТИЦАЊЕ ЗАПОШЉАВАЊА

Ова мера се реализује у сарадњи са Националном службом за запошљавање, кроз Локални акциони план запошљавања Града Пожаревца, на годишењем нову, путем кога се дефинишу циљеви и приоритети политике запошљавања и утврђују програми и мере који ће се реализовати, укључујући и укупан износ расположивих финансијских средстава.

ПРОГРАМСКА МЕРА 2. -ПОДСТИЦАЊЕ КОНКУРЕНТНОСТИ

Ова мера се реализује путем доделе субвенције за пројекте у следећим подмерама:

2. 1. Подршка учешћу на сајмовима.
- 2.2. Добијање међународних сертификата, са циљем омогућавања изласка домаћих компанија на инострана тржишта као и побољшање квалитета управљања делатношћу.
- 2.3. Обезбеђивање средстава за реконструкцију, доградњу или изградњу нових производних капацитета,
- 2.4. Суфинансирање набавке основних средстава.

ПОЈАШЊЕЊЕ ПРОГРАМСКЕ МЕРЕ 2. -ПОДСТИЦАЊЕ КОНКУРЕНТНОСТИ

2.1.Подршка учешћу на сајмовима

Град може доделити средства привредном субјекту за учествовање на сајмовима, кроз суфинансирање дела трошкова.

Оправдани трошкови односе се на трошкове учествовања на сајмовима.

Град Пожаревац ће суфинансирати 50% дела оправданих трошкова. Један привредни субјект може се пријавити за учешће на једном сајму, а један привредни субјект може конкурисати за ову меру само једном у току трајања овог Програма.

Рок за реализацију овог инструмента је најдуже годину дана. Корисник средстава подстицаја је у обавези да Граду Пожаревцу као средство обезбеђења достави меницу за повраћај целокупног износа додељених средстава за случај неизвршења обавеза по основу закљученог Уговора о додели средстава.

Начин преноса додељених средстава и динамика трошења истих биће дефинисани Уговором који ће Град Пожаревца закључити са корисником средстава подстицаја.

2.2. Добијања међународних сертификата са циљем омогућавања изласка домаћих компанија на инострана тржишта као и побољшање квалитета управљања делатношћу

Град Пожаревац може доделити подстицај привредном субјекту за суфинансирање трошкова стицања међународних сертификата са циљем омогућавања изласка домаћих компанија на инострана тржишта као и побољшање квалитета управљања делатношћу, уколико се одговарајућим бизнис планом и анализом недвосмислено докаже исплативост таквог улагања тј. нужност стицања оваквог сертификата за излазак на инострано тржиште као и за побољшање квалитета управљања делатношћу.

Износ овог суфинансирања је до 50% трошкова сертификације за велике привредне субјекте, за средње до 60%, а за микро и мале привредне субјекте и предузетнике до 70% .

Под трошковима сертификације подразумева се трошак ангажовања сертификационе куће-тела, институција или предузећа која се налазе на листи признатих издаваоца сертификата.

Као средство обезбеђења, привредни субјект за овај подстицај мора Граду Пожаревцу доставити меницу за повраћај целокупног износа додељених средстава за случај неизвршења обавеза по основу закљученог Уговора о додели средстава.

2.3. Обезбеђивање средстава за реконструкцију, доградњу постојећих или изградњу нових производних капацитета

Град Пожаревац може доделити субвенцију привредном субјекту у виду суфинансирања неопходног грађевинског материјала за изградњу нових производних објеката, реконструкцију и доградњу постојећих, као и адаптацију постојећих објеката у производне, у износу до 100 евра по метру квадратном бруто површине у основи објекта – простора намењеног производњи, који је неопходан за проширење постојећег или започињање новог производног процеса или производне услуге или производно - занатске делатности.

За извођење радова на изградњи, реконструкцији, доградњи или адаптацији производног објекта, неопходно је обезбедити правноснажну грађевинску дозволу, односно решење о одобрењу за извођење радова а Бизнис планом морају бити предвиђени завршетак извођења радова и прибављање употребне дозволе у року који не може бити дужи од три године од дана добијања средстава из подстицаја.

Такође, уз Бизнис план мора бити достављена и одговарајућа пројектно - техничка документација у којој је јасно описана врста и количина неопходног грађевинског материјала, односно предмер и предрачун радова који је саставни део пројектне техничке документације. Уз осталу, претходно дефинисану конкурсну документацију, привредни субјект посебно, кроз Бизнис план који се односи на коришћење објекта који је у градњи, мора навести податке да ли и како производни објекат утиче на запошљавање нових радника, на повећање извоза и укупне перформансе предузећа.

Привредни субјект које конкурише за овај подстицај мора бити кумулативно власник и земљишта и објекта уколико се изводе радови на адаптацији, реконструкцији и/или доградњи постојећег, односно, власник земљишта уколико се гради нови објекат.

Процес производње привредног субјекта који је добио подстицај из ове мере, мора бити у пословним просторијама које су предмет изградње минимум пет година од момента стицања употребне дозволе.

Максималан износ субвенције по једном привредном субјекту је до 5.000.000,00 динара у једној години и само једном се може конкурисати за исти објекат.

Привредни субјекат коме су додељена средства субвенције по овој мери, у обавези је да одмах по реализацији пројекта, достави Комисији за надзор и организационој јединици Градске управе Града Пожареваца надлежној за локално економски развој за посебан извештај надзорног органа и одговорног извођача радова као доказ о извршењу своје обавезе.

Описана мера има циљ да јача конкурентне предности микро и малих привредних субјеката и предузетника, који на овај начин индиректно добијају шансу за конкурентску утакмицу са великим играчима, који много лакше долазе до капитала за производне капацитете.

Као меру обезбеђења за Град Пожаревац привредни субјект мора обезбедити банкарску гаранцију на износ одобрених средстава.

2.3. Суфинансирање набавке основних средстава

Циљ ове мере је подршка привредним субјектима у редовном пословању ради унапређења производње, ширења делатности или побољшања услуга.

Град Пожаревац може суфинансирати набавку опреме, машина, алата, теретних возила (изузев камиона – БА облика каросерије) за сопствене потребе, максималне носивости до 3,5 т, као и других манипулативних транспортних средства (виљушкари, палетари и др. за потребе утовара, истовара, премештања).

Овом мером предвиђена је и могућност замене дотрајалих машина и опреме новијим уколико привредни субјекат има потребе за тим. Ако привредни субјекат конкурише за средства за набавку половних машина и опреме, она може бити и старија од 5 година уколико се бизнис планом то покаже као оправдано (боље перформансе машине, уштеда енергије, једноставније одржавање и набавка резервних делова и сл.).

Уколико привредни субјекат конкурише за суфинансирање набавке теретних возила за сопствене потребе (осим камиона – БА облика каросерије), носивости до 3,5 т, са као и других манипулативних транспортних средства (виљушкари, палетари и др. за потребе утовара, истовара, премештања), исто не може бити старије од 7 година.

Привредни субјекат дужан је да приликом пријаве на јавни конкурс достави Бизнис план којим појашњава на који начин ће набављена машина или опрема помоћи, алати, доставно или транспортно средство које се користи у процесу производње или пружању услуге, унапредити пословање, односно проширење производње, побољшања услуге, унапређење услова рада или запошљавање нових радника.

Све набављено не сме се отуђити најмање две године. Такође, корисник је у обавези да након одобрења средства за ову меру, послује најмање две године у складу са достављеним бизнис планом.

- По овом инструменту привредном субјекту се могу доделити средства у максималном износу до 2.500.000,00 динара. Суфинансирање је могуће у висини до 50% за велике, до 60% за средње и до 70% за мале/микро/ предузетнике.
- Привредни субјекти - предузетници којима су додељена бесповратна средства државне помоћи за ову меру у износу до 1.200.000,00 динара, у обавези су да Граду Пожаревацу као средство обезбеђења доставе меницу. Сви остали привредни субјекти дужни су да доставе банкарску гаранцију.

- За износ веће од 1.200.000,00 динара као меру обезбеђења за Град Пожаревац привредни субјект - предузетник мора обезбедити банкарску гаранцију на износ одобрених средстава.

XIV УСЛОВИ И НАЧИН ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА ПО СВИМ МЕРАМА ПРОГРАМА

Средства за реализацију овог Програма (у даљем тексту: средства) обезбеђују се у буџету Града Пожаревца, појединачно, за сваку буџетску годину.

Средства се могу користити за финансирање инвестиционих пројеката и пројеката којима се подстиче конкурентност у производном сектору и сектору услуга које могу бити предмет међународне трговине у складу са законом и другим позитивним прописима.

Такође, све планиране подмере се не морају обавезно и подржати и реализовати у периоду трајања Програма, већ се услови и начин реализације истих утврђује одлуком о условима и начину реализације Програма, за сваку годину, а такође се дефинишу и текстом јавног позива за доделу подстицајних средстава који се расписује за сваку годину посебно.

Средства додељена по овом Програму се морају утрошити до краја текуће буџетске године, осим у случајевима када јепредвиђена исплата у више рата, а у складу са Одлуком о условима и начину реализације овог Програма као и Бизнис плана које привредни субјекти достављају приликом конкурисања на јавн позив.

Право на учествовање у поступку доделе средстава по овом Програму имају сви инвеститори из Србије и иностранства, микро, мала, средња предузећа и велика предузећа и предузетници, који имају инвестиционе пројекте и пројекте којима се подстиче конкурентност у секторима за које се у складу са програмом локалног економског развоја обезбеђују средства и то на начин и под следећим условима:

-Да у тренутку исплате државне помоћи имају седиште или представништво или издвојено место пословања у Републици Србији.

-Да у року од две године пре подношење пријаве није изречена правоснажна мера забране обављања делатности.

-Да власници и одговорна лица привредног субјекта нису правоснажно осуђивана и да се против њих не води кривични поступак за кривична дела против привреде.

-Да није у групи повезаних лица у којима су неки од чланова велики привредни субјекти.

-Да је од дана објављивања јавног позива измирио доспеле обавезе према Републици Србији и према Граду Пожаревцу по основу изворних јавних прихода

-Да према евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања о броју запослених лица на дан подношења пријаве има одређен број запослених у зависности од величине привредног субјекта.

-Да у периоду од годину дана од дана објављивања јавног позива текући рачуни код пословних банака нису били у блокади дуже од укупно 6 месеци.

-Да према евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања о броју запослених лица на дан објављивања јавног позива има најмање једно запослено лице на неодређено време у претходне три године.

-Да је кумулација додељене државне помоћи до максимално дозвољених износа и интензитета у складу са Законом о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19), Уредбом о условима и критеријумима усклађености регионалне државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 23/21), Уредбом о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (de minimis помоћи)

(„Службени гласник РС“, бр. 23/21) и другим подзаконским актима којима се уређује контрола државне помоћи.

- Да није покренут стечајни поступак и поступак ликвидације.

Право на учествовање у поступку доделе средстава за меру 3. Подстицање конкурентности имају сви привредни субјекти (велика, средња, мала, микро предузећа и предузетници) који имају пословно седиште на територији Града Пожаревца који у складу са чланом 6. Уредбе о условима и критеријумима усклађености држане помоћи за санацију и реконструкцију учесника на тржишту у тешкоћама („Службени гласник РС“, бр. 62/21) докажу да нису у тешкоћама, који су измирили све обавезе које спадају у категорију локалних изворних или републичких прихода, и код којих је кумулација додељене државне помоћи до максимално дозвољених износа и интензитета у складу са Законом о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19), Уредбом о условима и критеријумима усклађености регионалне државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 23/21), Уредбом о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (de minimis помоћи) („Службени гласник РС“, бр. 23/21) и другим подзаконским актима којима се уређује контрола државне помоћи.“

Сви домаћи и страни инвеститори, микро, мали, средњи и велики привредни субјекти и предузетници имају обавезу да запосле раднике искључиво са територије Града Пожаревца, а уколико на тржишту рада нема квалификоване радне снаге, уз достављање одговарајуће изјаве и потврде Националне службе за запошљавање филијала Пожаревц, могу да запосле и раднике са територије других јединица локалне самоуправе.

Од права на доделу средстава изузимају се привредни субјекти :

- који средства не могу добити из буџета Републике у складу са законом и другим прописима,
- привредним субјектима који обављају делатности у секторима челика, угља, синтетичких влакана, саобраћаја, енергетике, финансијских делатности, осигурања, управљачких делатности и саветовања: као и привредним субјектима у тешкоћама, односно оним привредним субјектима који нису били у тешкоћама у смислу члана 2. став 1. тачка 5) Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14) на дан 31. децембра 2019. године.
- који нису измирили претходне обавезе према буџету Града Пожаревцу и Републике Србије и против којих се воде поступци пред судом,
- код којих је број запослених смањен за 10% и више за последњих 12 месеци пре подношења пријаве на јавни позив у односу на просечан број запослених у наведеном периоду,
- у којима Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе има учешћа у власништву,
- који су у обавези повраћаја недозвољене државне помоћи,
- којима је био раскинут уговор о додели средства подстицаја, осим у случају споразумног раскида уговора.

Подршка се не пружа ни привредним субјектима којима је у року од две године пре подношења пријаве за доделу средстава изречена правоснажна мера забране обављања делатности, а уколико послују краће од две године, да није изречена правоснажна мера забране обављања пословне делатности за укупни период пословања. Поред тога подршка се не пружа ни привредним субјектима чији су власници и одговорна лица правоснажно осуђивана и против којих се води поступак за кривична дела против привреде. Додела средстава, сем оних који се додељују кроз сарадњу локалне самоуправе и Националне службе за запошљавање, се додељују по унапред утврђеним критеријумима из Одлуке о условима и начину реализације Програма, а кроз извршену анализу Бизнис плана који је инвеститор доставио уз пријаву на јавни позив, а све у складу са Јавним позивом којим ће се ближе утврдити услови и начин избора корисника средства, који расписује Градско веће Града Пожаревца.

Јавни позив се може расписати по принципу "ДОК СЕ НЕ УТРОШЕ СРЕДСТВА" или за одређен временски период, што ће бити дефинисано одлуком о условима и начину реализације Програма, на годишњем нивоу.

У случају расписивања јавног позива за одређени временски период Градско веће Града Пожаревца ће донети акт о вредновању и оцени пројеката.

Привредни субјект уз претходно одређену конкурсну документацију по Јавном позиву за доделу средства подстицаја, обавезно доставља бизнис план и писмо о намерама у коме се морају јасно анализирати критеријуми квалитета инвестиционог пројекта:

- 1) референце инвеститора (препознатљивост на тржишту, референце клијената, досадашња искуства и успешност у реализацији инвестиционих пројеката и сл.);
- 2) број лица који се запошљавају реализацијом инвестиционог пројекта;
- 3) висина и врста инвестиције
- 4) претходна сарадња са добављачима и планирани удео домаћих добављача;
- 5) ефекти инвестиције на запослене (обуке запослених и просечна висина зарада);
- 6) претходни и планирани обим укупног промета (пре и након инвестиционог пројекта);
- 7) финансијско-тржишна оцена инвестиционог пројекта (извори финансирања, ликвидност, профитабилност, период повраћаја инвестиције и др).

Привредни субјект који подноси пријаву на јавни позив за доделу средства из неке од подмера из овог Програма, може у једној календарској години конкурисати само једну подмеру. С обзиром да се мера 1, реализује кроз Локални акциони план запошљавања, то у складу са Овим Програмом, исти привредни субјект може поднети само један захтев за једну подмеру у оквиру мере 2.

Бизнис план који привредни субјект доставља приликом подношења пријаве на јавни позив ће у случају доделе средстава чинити саставни део Уговора о додели средстава.

Анализу достављене пријаве по Јавном позиву врши организациона јединица Градске управе Града Пожаревца задужена за послове локалног економског развоја.

На основу претходно сачињене анализе Комисија за доделу средстава доноси закључак којим предлаже Градском већу Града Пожаревца доношење решења о додели средстава. Наведени закључак се доставља Градском већу Града Пожаревца на даљу надлежност и одлучивање.

Комисија за доделу средстава због комплексности неког захтева може затражити и додатну документацију или додатни елаборат, која није била наведена у јавном позиву а како би се уверила у озбиљност потенцијалног корисника средстава.

Након доношења решења о додели средстава, а пре закључења Уговора о додели средства, привредни субјект је у обавези да Граду Пожаревцу достави средства обезбеђења (банкарску гаранцију или меницу), а све у складу са условима који ће бити прецизније дефинисани Одлуком о условима и начину реализације Програма, на годишњем нивоу.

Привредни субјект може конкурисати за доделу средстава подстицаја и у наредним годинама, односно најдуже до три фискалне године, а у складу са овим Програмом и Одлуком о условима и начину реализације Програма за сваку буџетску годину и са поднетом конкурсном документацијом.

Инвеститор мора доставити Граду Пожаревцу средства обезбеђења (банкарску гаранцију или меницу) на укупан износ додељених средстава, а за укупно трајање инвестиционог пројекта, односно до извешања обавеза по основу закљученог Уговора о додели средстава.

Град Пожаревац ће нарочито оцењивати доделу средстава у односу на њихов подстицајни ефекат с тим да ће се сматрати да ће захтев имати подстицајни ефекат ако је захтев за доделу средстава поднет пре почетка радова на инвестиционом пројекту.

Захтев за доделу средстава садржи:

- 1) назив и величину учесника на тржишту;

- 2) опис пројекта, датум почетка и краја пројекта; планиран број новозапослених;
- 3) локацију пројекта;
- 4) преглед трошкова пројекта;
- 5) инструмент, меру, подмеру и износ државне помоћи.

Под почетком радова на пројекту сматра се почетак грађевинских радова или настанак обавезе по основу набавке опреме повезане са улагањем, а код преузимања тренутак стицања имовине непосредно повезане са преузетим учесником на тржишту. Куповина земљишта, прибављање дозвола, обављање студија изводљивости и друге припремне радње не сматрају се почетком радова на пројекту.

Средства за реализацију инвестиционих пројеката се не могу доделити корисницима који су престали са обављањем исте или сличне делатности на територији Републике Србије у периоду од две године пре подношења захтева за регионалну државну помоћ за улагање или планира да престане са обављањем такве делатности у року од највише две године након завршетка почетног улагања.

Помоћ за покриће трошкова учествовања на сајмовима, односно за надокнаду трошкова израде студија или пружања саветодавних услуга потребних за увођење новог или постојећег производа на новом тржишту у другој држави не сматра се помоћи за подстицање извоза.

У погледу обавеза које Град Пожаревац има као давалац *de minimis* помоћи и које су прописане за корисника ове помоћи, Град ће поступати у складу са чланом 11. Уредбе о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи). Целокупну процедуру праћења реализације програма спроводи Комисија за надзор, која о резултатима извештава надлежни орган, који доноси закључак о усвајању извештаја и мерама које Комисија предложи. О правилима и начину рада Комисије одлучује свака комисија независно. Овим путем Град Пожаревац испуњава своју дужност члана 11. наведене уредбе, а који прописује обавезу даваоца државне помоћи да врши контролу трошења јавних средстава и коришћења тих средстава за доделу регионалне државне помоћи, и у обавези је да врши надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена, као и то да ли је корисник државне помоћи испунио своју обавезу због које су му средства и додељена и која је била предвиђена као услов за доделу државне помоћи.

XV МЕХАНИЗМИ ДОДЕЛЕ И ПРАЋЕЊА ТРОШЕЊА ДОДЕЉЕНИХ СРЕДСТВА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Посебно битан сегмент реализације овог програма представљају механизми доделе средства, механизми за праћење трошења додељених средстава, као и извештавање, а све као квалитативна основа за поштовање закона и важан радни оквир.

- Најпре Скупштина Града Пожаревца формира компетентну Комисију за доделу средстава, која има председника и осам чланова. Председник и чланови комисије имају заменике. Задатак Комисије се утврђује решењем о формирању, а свакако је давање сагласности на текст јавног позива и разматрање пристиглих пријава на јавни позив за доделу средстава подстицаја и давати предлог за доделу средстава, а у складу са усвојеном Одлуком о буџету Града Пожаревца, Програмом и Одлуком о условима и начину реализације Програма. Ова Комисија доноси Пословнику о раду, по коме даље поступа.
- У случају када се јавни позив објави са роком трајања „До утрошка средства“, Комисија за доделу средстава се састаје периодично у зависно од броја пристиглих пријава. Када је рок трајања јавног позива ограничен Комисија се састаје по окончању року за подношење истих, а оцена и вредновање пројеката се врши у складу са актом Градског већа Града Пожаревца. Комисија за доделу средстава

даје конкурсне услове, које мора одобрити Градско веће Града Пожаревца, пре расписивања јавног позива за доделу подстицајних средстава. Саставни део конкурсне документације мора бити Изјава о истинитости пријављених података, коју потписује и оверава правно лице које конкурише за доделу средстава по некој од предложених мера из Програма, а као мера обезбеђења за Град Пожаревац.

- По усвајању Програма и Одлуке о условима и начину реализације Програма, на годишњем нивоу, а након што орган Градске управе града Пожаревца надлежан за послове локалног економског развоја сачини предлог текста јавног позива Комисија за доделу средстава подстицаја даје сагласност на исти и прослеђује га Градском веће Града Пожаревца на утврђивање и расписивање.
- У поступку подношења захтева поступку предвиђено је да орган Градске управе Града Пожаревца надлежан за послове локалног економског развоја може да врши увид, прибавља и обрађује податке о чињеницама о којима се води службена евиденција када је то неопходно за одлучивање, осим ако подносилац захтева изричито изјави да ће те податке прибавити сам. Ако странка у року не поднесе све податке неопходне за одлучивање органа, Захтев за доделу подстицаја ће се сматрати неуредним. (Потребно је обавезно попунити и потписати Изјаву о сагласности за прибављање података која се може преузети у надлежној организационој јединици Градске управе Града Пожаревца за локално економски развој).
- Обавезни део конкурсне документације чине: Пријавни образац, Бизнис план привредног субјекта, Потврда о регистрацији правног лица, Изјава о томе да ли је и за које трошкове корисник већ добио државну помоћ и Изјава да ли је добио *de minimis* државну помоћ. Комисија за доделу средстава подстицаја може конкурсом предвидети и другу додатну документацију за коју процени да је потребна за Конкурс у целини или за неку од предвиђених програмских мера.
- Градско веће Града Пожаревца доноси решење о додели средстава, на основу предлога добијеног од стране Комисије за доделу средстава.
- Након доношења одлуке о додели средстава, приступа се закључењу уговора са изабраним привредним субјектом.

Механизам праћења трошења средстава се такође заснива на раду Комисије за надзор.

Решењем Градског већа Града Пожаревца, образује се Комисија за надзор, која ће вршити контролу и обилазак привредних субјекта која су добила средства од Града Пожаревца. Ова комисија даје мишљење и предлог мера уколико је начињен прекршај у трошењу одобрених средстава. Комисију за надзор чине председник и осам чланова, с тим да иста лица не могу бити председник и односно чланови и Комисије за доделу средстава, чиме се спречава сукоб интереса и стварају услови за транспарентнији рад. Председник и чланови Комисије за надзор имају заменике. Комисија за надзор ради у складу са Пословником о раду Комисије за надзор који доноси Градско веће Града Пожаревца .

Правно лице које је користило подстицај из неке од предложених мера је у обавези да поднесе наративни и финансијски извештај о утрошку добијених средстава. Модел извештаја одређује Комисија за надзор. Комисија за надзор врши преглед добијених извештаја, по потреби захтева појашњење или допуну извештаја и врши обилазак правних лица.

Градско веће Града Пожаревца даје предлог за подношење пријаве, на основу мишљења и предлога мера Комисије за надзор.

Комисија за надзор врши контролу свих извештаја добијених од корисника средстава и, периодично или по захтеву било које заинтересоване стране, прати реализацију одобрених пројеката и испуњење обавезе од стране корисника средстава, а на основу извештаја добијених од корисника средстава, као и других информација и података које прикупи у поступку контроле извршења уговорних обавеза и праћења, а све у складу са одредбама одлуке о условима и начину реализације програма локалног економског развоја.

Комисија за надзор подноси Градском већу Града Пожаревца извештај о свом раду као и извештај о додељеним средствима подстицаја по овом Програму. У наведеном извештају достављају

се анализа о резултатима Програма, квалитету постављених мера, њиховој реализацији, предузетим мерама и активностима Комисије за надзор као и о донетим закључцима. Овај извештај се прослеђује и организационој јединици Градске управе Града Пожаревца надлежној за финансије ради сачињавања Годишњег извештаја о додељеној државној помоћи на нивоу Града Пожаревца који се доставља Министарству финансија до 31. марта текуће године за претходну годину, а у складу са Законом о улагањима и подзаконским актима.

XVI ЗАКЉУЧАК

Реализацијом Програма се тежи ка минимизацији негативних привредних кретања и поспешивању позитивних. Кроз Програм се тежи изналажењу решења за постојеће изазове и стварање могућности за нове инвестиције и нова радна места, побољшање производног процеса, производа и услуга, као и подстицаја у развоју конкурентности. Програм представља и позитиван инструмент доделе, контроле и примера добре праксе.

Измене и допуне овог Програма врше се на начин и по поступку за његово доношење.

Овај програм ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Града Пожаревца".

У Пожаревцу, ____ 2024. године

Број: _____

СКУПШТИНА ГРАДА ПОЖАРЕВЦА

ПРЕДСЕДНИК

Младен Ничић, професор

Образложење

Правни основ

Правни основ за доношење Програма локалног економског развоја Града Пожаревца за период од 2024. до 2026. године је садржан је члану 20. став 1. тачка 7) и члану 32. став 1. тачка 4) а у вези са чланом 66. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон, 47/18 и 11/21-др.закон), члану 11. став 2. и 3. и члану 17. Закона о улагањима („Службени гласник РС”, бр. 89/15 и 95/18), члану 3. став 1, члану 4. и 8. став 1. и 2. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС”, број 73/19), Уредби о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи) („Службени гласник РС”, бр. 23/21), члану 39. став 1. тачка б) Статута Града Пожаревца („Службени гласник Града Пожаревца”, бр. 10/18,12/18-исправка и 10/19) и Плану развоја Града Пожаревца за период од 2023. до 2030. године („Службени гласник Града Пожаревца”, бр. 7/23).

Чланом 20. став 1. тачка 7) Закона о локалној самоуправи прописано је да општина, преко својих органа, у складу са Уставом и законом, доноси и реализује програме за подстицање локалног економског развоја, предузима активности за одржавање постојећих и привлачење нових инвестиција и унапређује опште услове пословања. Чланом 32. тачка 4) истог закона прописано је да скупштина општине, у складу са законом доноси програм развоја општине и појединих делатности, док је у члану 66. став 3. овог закона прописано да се одредбе овог закона које се односе на скупштину општине примењују и на градску скупштину.

Чланом 11. став 2. и 3. и члана 17. Закона о улагањима прописано је да је улагање од посебног значаја и улагање које се реализује на територији једне или више јединица локалне самоуправе и подстиче реализацију заједничких развојних приоритета једне или више јединица локалне самоуправе у функцији повећања нивоа њихове конкурентности, као и улагање на основу усвојених билатералних споразума, као и да Влада, надлежни орган аутономне покрајине или локалне самоуправе доносе различите шеме државне помоћи према којима се ближе одређују критеријуми за доделу подстицаја. Такође, одредбама члана 17. став 1. овог закона прописано је да надлежни орган јединице локалне самоуправе инструментима локалне развојне политике подстиче улагања, брине о постојећим улагањима и њиховом проширењу, броју и укупној вредности улагања и квалитету улагача, примењује стандарде повољног пословног окружења и доноси одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у повлачењу улагања, а ставом 2. да мере за подстицање конкурентности из става 1. овог члана садрже нарочито следеће елементе: опредељивање органа као јединице за подршку улагањима из члана 15. овог закона; јачање аналитичке основе за прецизније и на подацима засновано креирање развојних политика, инструмената и мера у области локалног економског развоја; успостављање транспарентних механизма сталне комуникације и сарадње са привредом; поједностављивање локалних процедура за реализацију улагања; уравнотежење локалног тржишта рада, развој комуналне и локалне економске инфраструктуре; коришћење информационе и комуникационе технологије ради остваривања ефикасније комуникације и прописивање локалних олакшица и подстицај на основу локалних стратешких докумената, као и да стандарде повољног пословног окружења одређује министар надлежан за послове привреде.

Чланом 3. став 1. Закона о контроли државне помоћи прописано да је државна помоћ сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику, којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, којом се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније. Чланом 4. истог закона прописано је да је давалац државне помоћи надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, или свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима и додељује државну помоћ у било ком облику. У члану 4. став 1. наводи се да је давалац државне помоћи надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, или свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима и додељује државну помоћ у било ком облику. У члану 8. став 1. и 2., прописано је да помоћ мале вредности (*de minimis* помоћ) представља помоћ која нема утицај на

нарушавање конкуренције на тржишту, и да се de minimis помоћ не пријављује Комисији за контролу државне помоћи, већ одлуку о оправданости доделе доноси давалац de minimis помоћи, који обавештава Комисију о додељеној de minimis помоћи.

Уредбом о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (de minimis помоћи) ближе су утврђена правила и услови за доделу помоћи мале вредности одређена горња граница помоћи, кумулација, као и обавезе давалаца и корисника исте. Одредбе ове уредбе се примењују на помоћ која се додељује учесницима на тржишту у свим секторима. Корисник de minimis помоћи је учесник на тржишту, односно свако правно и физичко лице које обавља економску делатност, тј. делатност производње или промета робе или пружања услуга на тржишту, а коме се додељује de minimis помоћ. Изузетно од става 1. овог члана, одредбе ове уредбе не примењују се на помоћ која се додељује: 1) за подстицање извоза, односно за делатности које директно утичу на обим извоза, успостављање и функционисање дистрибутивне мреже или за покриће других текућих расхода (оперативних трошкова) учесника на тржишту повезаних са извозним активностима и 2) за давање предности домаћим производима у односу на увозне производе. Помоћ за покриће трошкова учествовања на сајмовима, односно за надокнаду трошкова израде студија или пружања саветодавних услуга потребних за увођење новог или постојећег производа на новом тржишту у другој држави не представља помоћ за подстицање извоза из става 3. тачке 1) овог члана. Изрази употребљени у овој уредби имају значење одређено законом и подзаконским актима којима се уређује контрола државне помоћи.

Чланом 39. став 1. тачка б) Статута Града Пожаревца одређено је да Скупштина, у складу са законом доноси планске документе јавних политика, средњорочне планове и друге планске документе.

Планом развоја Града Пожаревца за период од 2023. до 2030. године у оквиру Развојног правца 4 - Економски развој, предвиђене су мере: 4.1 Успостављени одговарајући услови за континуирани развој привреде, 4.1.6 Привлачење инвеститора у сектору прехранбене индустрије, 4.2 Унапређен амбијент за легално пословање и подршку развоју предузетништва, и мера 4.2.1 Развој и унапређење локалног оквира за подршку предузетницима и почетницима у пословању. На основу истих, а како би се ишло у корак са потребама привреде, предвиђене су активности: израда Програма локалног економског развоја, спровођење Програма, праћење и евалуација примене Програма Локалног економског развоја, ажурирање Програма након три године, како би се покрио читав период трајања Плана развоја, реализација мера подршке привреди кроз ЛАП за запошљавање и друге донаторске програме и пројекте. Такође, предвиђено је да се се грана прехранбене индустрије посебно додатно стимулише, кроз израду планских решења и локалне подстицаје за развој привреде и обезбеђење подршке инвеститорима кроз Програм локалног економског развоја.

Разлог за доношење

Програмом локалног економског развоја Града Пожаревца за период од 2024. до 2026. године се доноси ради обезбеђења подршке развоју привреде на територији Града Пожаревца а у циљу унапређења инвестиционог амбијента кроз спровођења активности везаних за инвестиционе пројекте, проширење капацитета, подршку учествовања на сајмовима, добијање међународних сертификата са циљем омогућавања изласка домаћих компанија на инострана тржишта као и побољшање квалитета управљања делатношћу, обезбеђивање средстава за проширење или изградњу нових производних капацитета. Додела средстава по овом Програму представа de minimis државну помоћ, а реализује се путем доделе субвенције.

Програм се реализује путем две програмске мере то:

1. Подстицање запошљавања, која се реализује у сарадњи са Националном службом за запошљавање, кроз Локални акциони план запошљавања Града Пожаревца, на годишњем нову, путем кога се дефинишу циљеви и приоритети политике запошљавања и утврђују програми и мере који ће се реализовати, укључујући и укупан износ расположивих финансијских средстава;
2. Подстицање конкурентности, која се реализује путем доделе субвенције за пројекте у следећим подмерама:
 - 2.1. Подршка учешћу на сајмовима.
 - 2.2. Добијање међународних сертификата, са циљем омогућавања изласка домаћих компанија на инострана тржишта као и побољшање квалитета управљања делатношћу.

2.3. Обезбеђивање средстава за реконструкцију, доградњу или изградњу нових производних капацитета,

2.4. Суфинансирање набавке основних средстава

На нацрт Програма локалног економског развоја Града Пожаревца за период од 2024. до 2026. године спроведена је јавна расправа у периоду од _____ до _____ 2024. године.

Сходно наведеном Градско веће Града Пожаревца предлаже Скупштини Града Пожаревца да донесе Програм локалног економског развоја Града Пожаревца за период од 2024. до 2026. године.

Процена финансијских ефеката нацрта акта

Одлуком о буџету Града Пожаревца за 2024. годину („Службени гласник Града Пожаревца“, бр. 18/23) у оквиру Раздела 5. Градска управа, Програм 3: Локлани економски развој, програмска класификација 1501-Локални економски развој, ПА: 0001-Унапређење привредног и инвестиционог амбијента, функција 411-Општи послови по питању рада, Позиција: 76, економска класификација 454-Субвенције приватним предузећима (у финансијском плану Градске управе за 2024. године, економска класификација 454111 –Текуће субвенције приватним предузећима - Програм локалног економског развоја Града Пожаревца, Извор финансирања 01-Општи приходи и примања буџета, средства у износу од 15.000.000,00 динара и Извор финансирања 13-Нерапоружејени вишак прихода и примања из ранијих година, средства у износу од 10.000.000,00 динара) предвиђена су средства у укупном износу од 25.000.000,00 динара.

У Пожаревцу, 2024. године

Акт Градског већа Града Пожаревца

број _____ од _____ године

САГЛАСАН:

ПРЕДЛАГАЧ:

ЧЛАН ГРАДСКОГ ВЕЋА ГРАДА ПОЖАРЕВЦА

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА ПОЖАРЕВЦА

РЕСОРНО ЗАДУЖЕН ЗА ПРЕДУЗЕТНИШТВО

ПРЕДСЕДНИК ГРАДСКОГ ВЕЋА

Марко Милојевић, дипл. инж. машинства

ГРАДА ПОЖАРЕВЦА

ОБРАЂИВАЧ:

ГРАДОНАЧЕЛНИК

**НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА ЗА ИНВЕСТИЦИЈЕ,
ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ И
ПОЉОПРИВРЕДУ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ
СРЕДИНЕ**

Саша Павловић, дипл. инж. електротехнике

Стефан Марјановић, дипл. правник

**ШЕФ ОДСЕКА ЗА ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ
РАЗВОЈ**

Марко Савић, дипл. политиколог

**САВЕТНИЦА У ОДСЕКУ ЗА ЛОКАЛНИ
ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ**

Соња Траиловић, дипл. економиста

Доставити:

-Стефану Марјановићу, начелнику Одељења за инвестиције, локални економски развој и пољопривреду и заштиту животне средине